

מכתב מהגאון ר' אלי מאיר בלון זצ"ל, הגר"מ דישיבת טלו, ומקברגיט אגו"י,
על היחס אל "יום העצמאות"

בע"ה יום א' פ' בזקתי תשי"ד לפ"ק*).

ידידי הנעלה מר דוד אולמאן נ"י שלו' וברכה נצח!

ראשית אביע לו תודה על פנייתו אלי לבקש באורים בענין חג
העצמאות מבלי לדון ולבקר מרחוק. ועתה אשיבו בענין הנ"ל דבר ברור:

(א) המודעה שהמציא לי את צלומה נכונה היא, ועוד יותר מזה
ההשתתפות היתה ג"כ מצד נשי אגו"י ופרחי אגו"י, ומה שלא נכנסה
ידיעה זו במודעה הוא רק מפני שהחלטת השתתפות ארגונים אלה באה
אח"כ ונכנסה בתכנית הנשף.

(ב) טרם נבא אל דיון הדבר יש לברר שאלות דלהלן: (1) אם יום
העצמאות יש לו ערך שראוי להתכונן בו ולהביע השקפת היהדות החרדית
עליו (2) אם ראוי הוא לחגיגות והבעת שביעת רצון בזה (3) אם ראוי
לחברי אגו"י לבא בקשר עם חברי המזרחי באופן אם אפשר להם להביע
השקפתם ומה גם להשפיע על אחרים שיתנהג הדבר לפי רוח אגו"י.

לענ"ד יש להשיב על שאלות אלו כדלהלן: (1) עצמאות ישראל
והקמת המדינה הרי זה מאורע חשוב בחיי עמנו וכדאי שחברי אגו"י
ישתמשו כשיש אפשרות להביע את דעתם והשקפתם לפני אספת רבתי
עם למען השפיע עליהם מרוח האגודה ולהסיר עקשות פה ולזות שפתים
הנפוצות על אגו"י. (2) לדעתי למרות כל הלקויים והמגרעות שבהנהגת
מדינת ישראל עצם קיומה שנתהוה ע"י נסים גלויים יש לו חשיבות שצריכים
אנחנו להתייחס לו בהכרה ושביעת רצון, והכרה זו צריכים אנו להביע
קבל עם משני טעמים, חדא כי האמת צריכה להאמר ולהתגלות ושנית

* מכתבו של הגאון המנוח, הר"מ דישיבת טלו הקי בקליבלנד זצ"ל, דוגמא
מאלפת הוא לנו לגישת התורה ביחסים למפלגות מנוגדות, ולאלה שאין דעותינו
מכונות אחם.

כאחד מאורכיכלי בנין התורה בארץ החדשה, למופת ה"י במסירות נפשן על
טוהר חותמה של הישיבה שלא יפגום בה רוח המקום אף במשהו, ובלהבת מלחמתו
על חזית היהדות החרדית המאורגנת נגד כל ויתור ופשרה. לאור אלה כמה נפלאה

למען ידעו הכל ויכירו כי מלחמתנו נגד ממשלת ישראל אינה מכוונת נגד עצם קיומה של המדינה. 3) ההשתתפות עם המזרחי באופן שאגו"י הפשית להוציא לפועל את השקפותי הוכרה לדבר נכון ע"י הקמת החזית הדתית ושאגו"י נכונה תמיד לחדשה. אמנם ידעתי כי מחולקים אנחנו עם המזרחי בעקרי אמונה ובשום אופן אין דעותינו מכוונות ומה יוצא כמוכן כי גם במעשינו והנהגותינו אנחנו מחולקים, אך אעפ"כ ישנם ענינים רבים שיכולים אנחנו לעשותם ביחד ולחוק עי"ז את כחה של היהדות החרדית והשפעתה על חיי העם.

ואחר הקדמות אלו נבא אל ענין השתתפותנו בחג העצמאות: אספת העם ליום העצמאות לא היתה חגיגות מיוחדת אלא פשוט היתה סימפוזיון שנערכה ע"י כל הסיעות של היהדות החרדית ונתנה לכלם האפשרות להביע את דעתם והשקפתם על זה. וכמוכן אלמלא השתתפה בזה אגו"י היתה כל האספה מכוונת להטיל דופי באגו"י ולהשמיץ את ראשי גדולי התורה והיראה ולבזות את אגו"י. והשתתפותה של אגו"י גרמה שבכלל היו הנאומים בנמוס הראוי ולאגו"י נתנה האפשרות להשמיע קבל עם באספת יותר מאלף איש את דעתה והשקפתה של אגו"י והסיעות הראו יחס של כבוד לאגו"י ולראשי. ובכן אם אפילו לולא היינו מתיחסים באופן חיובי למדינת ישראל, ג"כ היתה השתתפותנו לתועלת ומכל שכן כשדעתי היא שהקמת מדינת ישראל היא באמת מאורע חשוב בחיי עמנו והתיחסותנו לזה חיובית היא.

דבר ההשתתפות עם המזרחי הנה למרות בטולה של החזית הדתית קיים בקליבלנד אחד היהדות החרדית בשם "ארטאדאקס דזשואיש אזשאשיאעשן" שמשותפים בו באי כה בתי הכנסת החרדיים, אגו"י מזרחי, יאנג איוראעל, ובי"כ מוסדות החנוך החרדיים. ותנאי הותנה בפירוש שכל דבר שאין סיעה אחת מהמשתתפים מסכמת אליו אין הארגון הזה יכול לפעול. ולמשל כשבא לכאן הרב... בתור ב"ב של הסוכנות היהודית מחלקת הפצת תורה (כביכול) בחודש התעמולה שלהם ורוב המשתתפים

היא מתינתו, האזנתו להגובת אחרים והתחשבותו עם כל פרט ופרט בשאלה רצינית ורכת פנים זו.

אמנם זו היא אחריות על כבודה של תורה ועל כבוד שמים, וזו היא צלילות הדעת הנובעת מבהירות חכמת התורה לשקול כל דבר בפלס ולתת לכל גל וגל קצב וגבול.

רב אומץ הרוח בהבעת דברים אלה בהחלטיות גמורה הן כמה שנוגע לה"כבשונו של עולם" של הבעיא, והן כמה שנוגע לקביעת היחסים עם מחנה זה, ואולם פי כמה רב האומץ באי הסתרת הדכאון הפנימי העולה מה"צליל" האחרון הסוגר את המכתב — "הרבה אבדנו עי"ז שנמנענו מלהכיר בדברים נכונים כו".

של ארגון הנ"ל היו נכונים להיות עורכי אספה פומבית, לא הסכימה אגו"י ומוסדות החנוך שלנו לזה למרות מה שאנו עומדים אישית ביחוסים ידידותיים עם הרב... וכמובן עשה המזרחי מה שעשה לבדו אבל לא נעשה כלום בשם ארגון היהדות החרדית. הודות לארגון זה פעלנו ב"ה להסיר את נגע אכילת טריפות בגשפי ה"ונייטעט דזשואיש אפיל" ושאר כנוסיהם ועוד דברים טובים שחזקו את כחה של היהדות החרדית והרימו את כבודה ותפארתה, ולכן אלמלי לא היינו מסכימים להערכת אספת יום העצמאות כמובן הי' בידנו לעכב את הארגון הזה, אבל כאמור השקפתנו היא חיובית ולכן השתתפנו בה. כדאי לציין שלא נעשה שום דבר מבלי שאול את פינו ואנחנו עקבנו שיהי' הכל כפי רוחנו. למשל שלא השתתף שום איש בלתי חרדי, הנשים ישבו מן הצד בהפסק מחיצת וכי"ב.

לסוף אני מוצא לנכון לבאר מדוע נעשה זה בשנה זו ולא בשנים קדמוניות. הטעם לזה הוא לא מצדנו אלא מצד הסיעות האחרות. בשנים שעברו היו כל הסיעות הציוניות עורכות הנשף לפי רוחם ודרכם וכמובן אנחנו לא מהם ולא מהמוגם. אבל השתא פנו אלינו בהצעה שהנשף יערך אך ורק מהיהודים החרדיים לפי רוח התורה ושאלו את פינו אם באופן כזה נכונים אנחנו להשתתף. ולכן, למרות שבשנה זו אנחנו עומדים בקשרי מלחמה עם המזרחי יותר מבשנים שעברו, מצאנו לנכון להראות להם כי בדברים שפעולותיהם מסכימות לדעותינו הולכים אנחנו אתם יחד.

בכלל כבר הבעתי את השקפתי כי הרבה אבדנו עי"ז שנמנענו מלהכיר בדברים נכונים בשביל שהחפשים ומשמשיהם המזרחיים דוגלים בהם כדי לחזק עי"ז את דעותיהם הכוזבות. לדעתי לא מצאו השקפותינו הד בלבנות הקהל הרחב לא בשביל עמדתנו הנכונה נגד הדעות הכוזבות אלא בשביל עמדתנו השלילית נגד הדברים הנכונים כמו למוד התנ"ך, לשון הק"ו וא"י. הקהל אינו יכול להבין את חששותינו ואדריכה כשאנו מדגישים את עמדתנו החיובית להקורטוב של אמת אשר ביד החפשים ולוחמים נגד השקר שלהם יבין הקהל אותנו. גם זאת עלי להביע כי הנהגתנו זו לא נתחדשה בשנים האחרונות ותחת רוח חיי אמריקא. כך היתה הנהגתנו ג"כ בליטא למרות שכמו אז כן עתה הננו קנאים גמורים בנוגע למה שהוא ח"ו שלא לפי רוח התורה ולא נסוגנו אחר מפני רדיפות והשמצות ופעמים גם סבל וצער ונוק רב לנו ולישיבה הקדושה.

ובזה הנני ידידו מוקירו מברכו מל"ג.

אליהו מאיר בלאך